

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет



№ 11, 2014 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 674.093

*П. М. Купчак,
науковий співробітник, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ

*Р. М. Kupchak,
researcher, State organization «Institute for economy and forecasting NAS of Ukraine»*

WOOD INDUSTRY'S DEVELOPMENT PROSPECTS IN UKRAINE

Стаття присвячена визначенню перспектив розвитку деревообробної промисловості в Україні. Проведений аналіз переваг та ризиків для галузі від підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Систематизовано зарубіжний досвід провідних країн ЄС з виробництва деревини. На основі проведеного аналізу виробничого та експортного потенціалів галузі розроблено рекомендації для прискорення її розвитку в Україні.

The article is devoted to defining the prospects of the wood industry in Ukraine. The analysis of benefits and risks for the industry from signing the Association Agreement with the EU is done. Systematized the international experience of leading EU countries for the production of timber. There are recommendations worked out based on the analysis of the production and export potential to accelerate its development in Ukraine.

Ключові слова: *деревина, перспективи розвитку, деревообробна галузь, експортний потенціал, обсяги виробництва, асоціація з ЄС.*

Key words: *wood, prospects, woodworking, export potential, production volumes, the association with the EU.*

Постановка проблеми. Роль та значимість ринку деревини і виробів з деревини для розвитку національного господарства України визначається широким використанням цієї групи товарів в будівництві, промисловості транспорті, в сільському і комунальному господарстві. В Україні виробляється понад 300 найменувань товарної продукції, яка постачається на внутрішній і зовнішній ринки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Враховуючи важливість існуючих наукових досліджень з проблематики розвитку деревообробної промисловості таких вчених, як Л.В. Дейнеко, О.О. Пінчевської, Я.В. Ковалю, В.С. Бондара, В.І. Пили, О.І. Шаблія та ін., необхідно зауважити, що на цей час приділяється недостатньо уваги оцінці перспектив розвитку галузі у зв'язку з підписанням угоди про асоціацію з ЄС та неповною мірою розкриті питання щодо аналізу виробничого та експортного потенціалів галузі в умовах фінансово-економічної кризи.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення перспектив розвитку деревообробної промисловості в Україні на основі аналізу її виробничого та експортного потенціалів.

Виклад основного матеріалу. За даними Держстату України протягом 2010–2013 рр. обсяг реалізованої продукції деревообробної галузі має стабільні темпи росту з 7,4 млрд грн. у 2010 р. до 9,3 млрд грн. у 2013 р. У 2013 р. вітчизняна деревообробна галузь (виробництво деревини та виробів з деревини, крім меблів) продемонструвала зростання на 10,7%, порівняно з 2012 р. по основним видам продукції, крім деревостружкових необроблених плит, де спостерігався спад виробництва на 13,1% в порівнянні з 2007 р. (табл. 1).

Таблиця 1.
Виробництво окремих видів продукції деревообробної промисловості, 2010–2013 рр.

Продукція	2010	2011	2012	2013
Деревина, уздовж розпиляна чи розколота, завтовшки більше 6 мм, млн куб. м	1,7	1,9	1,3	1,4
Фанера клеєна, тис. куб. м	145	169	167	179
Плити деревостружкові необроблені, тис. умовних куб. м	1471	1642	1629	1426
Вікна двері, їх рами та пороги, дерев'яні, млн. кв. м	2,5	2,9	2,5	3,2

Джерело: Складено та розраховано за: Статистичний щорічник України за 2011 рік / [за ред. О.Г. Осауленка]; Держ. служба статистики України. – К. : ТОВ «Август Трейд», 2012. – С. 118; Статистичний бюлетень “Виробництво промислової продукції ра видами в Україні за січень-грудень 2012 року” / [Відп. за вип. Н.П. Троць]; Держ. служба статистики України. – К. Держ. служба статистики України, 2013. – С. 69–70; Статистичний бюлетень “Виробництво промислової продукції видами в Україні за січень-грудень 2013 року” / [Відп. за вип. Н.П. Троць]; Держ. служба статистики України. – К. Держ. служба статистики України, 2014. – С. 54–56.

Протягом 2011–2013 рр. експорт в країни ЄС групи товарів “Деревина та вироби з деревини” мав тенденцію до щорічного скорочення, і в 2013 р. становив 612050,1 тис. дол. США (або 97,4% до 2011 р.), при зростанні імпорту до 301679,4 тис. дол. США (або на 10,2%). Однак, група товарів “Вироби із соломи” мала позитивну динаміку, і в 2013 р. перевищила обсяги 2011 р. в 5,3 раза (439,1 тис. дол. США) при зменшенні імпорту даної продукції до 40% (табл. 2).

Таблиця 2.
Зовнішня торгівля продукцією деревообробної галузі з країнами ЄС, 2011–2013, тис. дол. США

Країни ЄС	Експорт				Імпорт			
	2011	2012	2013	2013 до 2011, %	2011	2012	2013	2013 до 2011, %

деревина і вироби з деревини	628331,6	557224,2	611609,4	97,3	260305,9	241469,1	289030,4	111,0
корок та вироби з нього	52,6	42,0	1,6	3,0	13208,8	14663,1	12529,6	94,9
вироби із соломи	83,1	560,8	439,1	5,3 раз	290,6	387,8	119,4	41,1
Всього	628467,4	557827,0	612050,1	97,4	273805,3	256520,0	301679,4	110,2

Джерело: Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

У 2013 р. українські деревообробники експортували товарів (група 44 згідно з УКТЗЕД – «Деревина та вироби з деревини») на суму 1143,7 млн. дол. США, що на 7,9% більше, ніж 2012 р. У загальному обсязі вітчизняного експорту частка деревини і виробів з деревини становить 1,8%. Однак поряд із зростанням експорту зростали й обсяги імпорту. Загальна вартість імпортованої українськими підприємствами у 2013 р. деревини і виробів із деревини становить 397,2 млн дол. США, що становить 34,7% експорту даної продукції і свідчить про експорторієнтованість даної галузі. У 2013 р. у порівнянні з 2012 р. обсяг імпорту збільшився на 13,7%, а частка цієї категорії товарів у загальній структурі імпорту у 2013 р. становила 0,5%. Зовнішня торгівля даною групою товарів протягом 2010–2013 рр. має позитивне сальдо, яке в 2013 р. становило 746,5 млн. дол. США, однак з іншими країнами спостерігалось від'ємне сальдо 2011 р. (-17,2 млн. дол. США) та 2012 р. (-16,4 млн. дол. США), що свідчить про зменшення долі ринків основних країн-партнерів. Основна частка експорту даною групою товарів припадає на країни ЄС та зменшилась з 62,0% (2010 р.) до 53,5 (2013 р.), що зумовлено відкриттям нових ринків збуту української продукції. В товарній структурі експорту переважає в основному продукція сировинного призначення, а в імпорті – продукція з високою доданою вартістю (див. табл.3).

Таблиця 3.
Основні показники зовнішньої торгівлі України товарами Групи «Деревина та вироби з деревини», 2010–2013 рр., млн дол. США

Показник	Експорт				Імпорт				Сальдо			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Усього	827,9	1077,8	1059,7	1143,7	341,6	393,0	369,6	397,2	486,3	684,8	690,1	746,5
%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-
Країни												
СНД	277,3	433,1	487,7	520,5	97,3	99,1	96,9	99,3	180,0	334,0	390,8	421,2
частка, %	33,5	40,2	46,0	45,5	28,5	25,2	26,2	25,0	-	-	-	-
Країни ЄС	513,2	628,3	557,2	611,6	222,9	260,3	241,5	289,0	290,3	368,0	315,7	322,6
частка, %	62,0	58,3	52,6	53,5	65,3	66,2	65,3	72,8	-	-	-	-
Інші країни	37,4	16,4	14,8	11,6	21,4	33,6	31,2	8,9	16,0	-17,2	-16,4	2,7
частка, %	4,5	1,5	1,4	1,0	6,3	8,5	8,4	2,2	-	-	-	-

Джерело: Розраховано за даними Держстату України «Товарна структура зовнішньої торгівлі України» [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

У зовнішній торгівлі окремих країн ЄС в 2013 р. група товарів “Деревина та вироби з деревини” має значну частку в структурі експорту в Україну – Люксембург (23,2%), Швеція (18,2) та Румунія (14%), що свідчить про важливість галузі в торгівлі з країнами ЄС (табл. 4).

Таблиця 4.
Географічна структура зовнішньої торгівлі з країнами ЄС за групами товарів, 2013, тис. дол. США

Країни ЄС	Експорт			Імпорт		
	вартість, тис. дол. США	до 2012, %	у % до загальн. обсягу	вартість, тис. дол. США	до 2012, %	у % до загальн. обсягу
АВСТРІЯ	554607,7	106,5	100,0	968517,4	132,1	100,0
44 деревина і вироби з деревини	46912,4	152,2	8,5	11937,3	118,9	1,2
45 корок та вироби з нього	-	-	-	0,1	317,9	0,0
46 вироби із соломи	41,3	101,7	0,0	-	-	-
БЕЛЬГІЯ	401869,4	85,9	100,0	692905,6	97,8	100,0
44 деревина і вироби з деревини	13868,1	111,6	3,5	9383,6	117,9	1,4
46 вироби із соломи	-	-	-	0,2	-	0,0
БОЛГАРІЯ	591262,5	104,0	100,0	300944,5	107,3	100,0
44 деревина і вироби з деревини	2236,0	35,8	0,4	573,7	370,2	0,2
45 корок та вироби з нього	0,1	31,3	0,0	0,1	135,3	0,0
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ	547214,5	99,2	100,0	1132419,4	98,5	100,0
44 деревина і вироби з деревини	13246,9	146,2	2,4	287,5	102,1	0,0
45 корок та вироби з нього	-	-	-	6,0	267,2	0,0
46 вироби із соломи	0,1	38,7	0,0	0,0	8,6	0,0
ГРЕЦІЯ	227886,3	108,9	100,0	277510,1	144,6	100,0
44 деревина і вироби з деревини	1153,3	69,1	0,5	8,5	188,2	0,0
46 вироби із соломи	-	-	-	-	-	-
ДАНІЯ	163887,2	107,3	100,0	314078,4	111,4	100,0
44 деревина і вироби з деревини	9016,3	112,0	5,5	489,0	52,7	0,2
45 корок та вироби з нього	-	-	-	0,1	-	0,0
46 вироби із соломи	288,3	86,7	0,2	-	-	-
ЕСТОНІЯ	103208,1	40,6	100,0	93290,9	96,7	100,0

44 деревина і вироби з деревини	6382,4	88,8	6,2	4979,3	322,7	5,3
ІРЛАНДІЯ	120847,1	159,1	100,0	191487,2	125,5	100,0
44 деревина і вироби з деревини	43,7	40,0	0,0	11,3	68,7	0,0
46 вироби із соломи	0,1	54,2	0,0	-	-	-
ІСПАНІЯ	987671,7	64,2	100,0	863381,3	115,6	100,0
44 деревина і вироби з деревини	6306,9	103,6	0,6	1420,8	156,9	0,2
45 корок та вироби з нього	-	-	-	137,6	70,7	0,0
46 вироби із соломи	-	-	-	1,3	60,9	0,0
ІТАЛІЯ	2357633,7	95,1	100,0	2086658,2	93,4	100,0
44 деревина і вироби з деревини	65006,6	118,0	2,8	13560,2	129,5	0,6
45 корок та вироби з нього	-	-	-	1133,6	701,5	0,1
46 вироби із соломи	-	-	-	3,8	30,6	0,0
ЛАТВІЯ	182580,2	60,9	100,0	104176,6	103,4	100,0
44 деревина і вироби з деревини	3507,5	119,1	1,9	1346,3	70,7	1,3
ЛИТВА	324835,1	116,4	100,0	966681,9	106,0	100,0
44 деревина і вироби з деревини	29577,7	109,8	9,1	3158,7	115,9	0,3
45 корок та вироби з нього	0,3	65,2	0,0	-	-	-
46 вироби із соломи	-	-	-	-	-	-
ЛЮКСЕМБУРГ	4582,3	116,8	100,0	25499,8	82,9	100,0
44 деревина і вироби з деревини	1062,7	208,5	23,2	128,2	1610,9	0,5
МАЛЬТА	6263,4	65,5	100,0	10857,7	53,3	100,0
44 деревина і вироби з деревини	163,3	825,2	2,6	-	-	-
НІДЕРЛАНДИ	1041336,6	125,5	100,0	1061746,9	94,6	100,0
44 деревина і вироби з деревини	17444,5	119,9	1,7	280,2	100,1	0,0
45 корок та вироби з нього	-	-	-	30,4	2622109,5	0,0
46 вироби із соломи	-	-	-	0,3	6,6	0,0
НІМЕЧЧИНА	1603784,9	97,5	100,0	6771002,9	99,5	100,0
44 деревина і вироби з деревини	85830,1	117,8	5,4	42862,8	113,8	0,6
45 корок та вироби з нього	-	-	-	98,5	68,6	0,0
46 вироби із соломи	106,2	138,7	0,0	3,7	8,9	0,0
ПОЛЬЩА	2547823,1	98,9	100,0	4068686,0	114,1	100,0
44 деревина і вироби з деревини	103850,7	81,2	4,1	96753,6	107,6	2,4
45 корок та вироби з нього	1,1	4,4	0,0	570,1	111,6	0,0
46 вироби із соломи	3,0	55,4	0,0	70,9	25,8	0,0
ПОРТУГАЛІЯ	267163,9	77,7	100,0	75657,5	104,9	100,0
44 деревина і вироби з деревини	214,8	523,0	0,1	617,7	232,0	0,8
45 корок та вироби з нього	-	-	-	10359,1	78,3	13,7
РУМУНІЯ	558219,2	101,2	100,0	897019,5	96,5	100,0
44 деревина і вироби з деревини	80285,1	120,2	14,4	78175,3	140,5	8,7
46 вироби із соломи	-	-	-	0,1	-	0,0
СЛОВАЧЧИНА	752825,8	111,9	100,0	663665,7	112,9	100,0
44 деревина і вироби з деревини	30961,3	109,6	4,1	8501,6	136,6	1,3
45 корок та вироби з нього	-	-	-	0,3	-	0,0
46 вироби із соломи	-	-	-	4,3	57,7	0,0
СЛОВЕНІЯ	12948,0	124,8	100,0	287481,1	114,5	100,0
44 деревина і вироби з деревини	1448,5	124,3	11,2	132,6	140,0	0,0
УГОРЩИНА	1556952,7	103,1	100,0	1400516,1	120,8	100,0
44 деревина і вироби з деревини	45864,9	116,4	2,9	6297,3	84,4	0,4
45 корок та вироби з нього	-	-	-	32,0	535,2	0,0
46 вироби із соломи	-	-	-	0,1	1,2	0,0
ФІНЛЯНДІЯ	60784,8	126,2	100,0	466710,8	96,2	100,0
44 деревина і вироби з деревини	590,6	73,3	1,0	1165,8	61,6	0,2
45 корок та вироби з нього	-	-	-	1,3	-	0,0
ФРАНЦІЯ	690507,2	125,7	100,0	1729727,6	103,9	100,0
44 деревина і вироби з деревини	11649,2	124,8	1,7	1231,1	92,3	0,1
45 корок та вироби з нього	-	-	-	159,8	39,2	0,0
46 вироби із соломи	-	-	-	34,7	120,5	0,0

ХОРВАТІЯ	43252,8	107,5	100,0	36257,2	52,3	100,0
44 деревина і вироби з деревини	974,0	122,3	2,3	156,0	78,6	0,4
ЧЕХІЯ	823749,5	116,5	100,0	999325,2	80,2	100,0
44 деревина і вироби з деревини	22084,1	107,8	2,7	3498,5	106,4	0,4
45 корок та вироби з нього	-	-	-	0,0	-	0,0
46 вироби із соломи	-	-	-	-	-	-
ШВЕДЦІЯ	63538,6	111,3	100,0	481302,5	88,5	100,0
44 деревина і вироби з деревини	11562,3	140,7	18,2	1949,7	420,6	0,4
45 корок та вироби з нього	-	-	-	0,6	238,9	0,0
КІПР	161554,9	96,1	100,0	70320,8	88,4	100,0
44 деревина і вироби з деревини	369,7	109,6	0,2	123,7	2474385,6	0,2
46 вироби із соломи	0,1	-	0,0	-	-	-

Джерело: Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Україна посідає восьме місце в Європі (без Росії) за загальною площею земель лісгосподарського призначення та лісів на інших категоріях земель (10,8 млн га) та загальним запасом деревини в лісах (1,8 млрд куб. м). Україна все ж є лісодефіцитною державою і має один з найнижчих показників лісистості – близько 15,7%, що вдвічі нижче, ніж в середньому в світі і майже втричі нижче, ніж в Європі. Крім того, ліси в Україні виконують насамперед екологічні функції і мають обмежене експлуатаційне значення. Майже в половині лісів промислові рубки взагалі заборонені, а більше 12% лісів є заповідниками [2]. Для ефективного розвитку галузі може бути корисним досвід провідних у цій галузі Європейських країн, зокрема, Швеції та Фінляндії.

Так, Шведські деревообробники розглядають ліс як поновлюваний природний ресурс, який надає можливість використовувати його в господарських цілях без виснаження. Тому вони широко використовують сертифікацію лісів. На відміну від більшості країн-постачальників лісу, Швеція характеризується стабільним збільшенням лісового фонду. За все ХХ ст. в Швеції було заготовлено деревини менше, ніж вирощено. Згідно лісовому законодавству Швеції, обсяг лісовідновлювальних робіт повинен точно відповідати обсягу лісозаготівель. В результаті лісовий фонд в даний час в два рази більше, ніж сто років тому.

Деревообробна промисловість Швеції відрізняється високою екологічністю, в цьому її велика конкурентна перевага, тому що європейські споживачі традиційно приділяють значну увагу питанням екології. Деревообробна промисловість Швеції має довгу історію і сильну експортну орієнтацію, так як внутрішній ринок занадто малий. Сильні сторони деревообробної промисловості Швеції: близькість сировинної бази, ефективна організація виробництва, висока якість продукції, ефективна система поставок готової продукції. Швеція входить до числа найбільших у світі експортерів продукції деревообробної промисловості, разом з США, Канадою та Фінляндією; основний експортний ринок – Західна Європа. Шведські компанії Stora Enso, AssiDoman і Sodra є найбільшими в світі постачальниками пиломатеріалів.

Деревообробна промисловість Швеції характеризується високою фрагментацією: хоча на ринку присутній ряд великих компаній, більшість його учасників – це малі та середні підприємства. Всього в Швеції близько 7000 підприємств деревообробної промисловості, де середня кількість на одному заводі становить не більше 10 працівників. Процес консолідації має місце, однак він не інтенсивний і зачіпає, насамперед, такі сектори, як виробництво дверей, вікон, підлог, предметів інтер'єру, плитових матеріалів. У цих секторах домінують великі компанії. Інвестиції в деревообробну галузь цілком виправдані, якщо спрямовані на раціоналізацію і оптимізацію виробництва, підвищення прибутковості, розширення ринків збуту. Шведські компанії володіють передовими технологіями в таких сегментах як виробництво збірних меблів, клеєної продукції, продукції з комбінованих матеріалів, протипожежна обробка деревини, тощо.

Фінляндія – один з найбільших в світі виробників і експортерів пиломатеріалів, паперової маси, фанери. Лісопилні заводи щороку виробляють до 8 млн. куб. м пиляних і струганих дощок. Частка експорту продукції деревообробної промисловості становить п'яту частину всього його обсягу. На даний час галузь переживає переломний період, адже екологічна складова впливає на стабільність виробництва, власне, так само, як і всі економічні кладові. Крім випуску традиційних паперу, картону, целюлози, пиломатеріалів, столярних виробів, тепер у Фінляндії розвивають і абсолютно новий напрямок – лісову енергетику, якій відводиться провідна роль у сфері виробництва енергії.

Частка деревообробної галузі становить 20% обсягу промислового виробництва і більше однієї чверті експортних доходів країни. Фінляндія експортнозалежна країна, тому в останні роки основні інвестиції в деревообробній галузі Фінляндії були спрямовані на поглинання компаній-конкурентів, модернізацію виробництва, підвищення ступеня використання його відходів для енергетичних цілей. Загальна сума інвестицій лісопромислового комплексу Фінляндії перевищує 2 млрд. євро на рік, з них більше 70% припадає на інвестиції за кордоном. Понад половину виробничих потужностей фінських компаній з виготовлення паперу та картону знаходиться поза межами Фінляндії, товарооборот яких перевищує 6 млрд дол. США.

Важливим кроком для розвитку деревообробної галузі в Україні стало підписання Угоди про асоціацію з країнами ЄС. Проведений аналіз переваг та ризиків від цього для України дозволяє нам стверджувати, що наявні переваги є більш вагомими, ніж можливі ризики. Зокрема, перевагами є:

- здешевлення продукції ЄС для українських споживачів і підприємств деревообробної промисловості, що планують імпортувати сучасні технології обробки деревини, особливо у плані впровадження нових технологій заготовки, обробки та виробництва нових видів продукції, які відповідають сучасним вимогам ринку;

- ємність ринку ЄС. Україна має великий потенціал як експортер продукції з деревини, а ЄС – найбільший зовнішній ринок збуту для продукції галузі. Так, за прогнозами Європейської Економічної комісії ООН, в 2015 р. у країнах Європейського Союзу дефіцит круглого лісу складе 77 млн куб. м, пиломатеріалів – 8,1 млн куб. м, деревних волокнистих напівфабрикатів – 7,7 млн т, що свідчить про перспективу економічного співробітництва України з ЄС в розширенні зовнішнього ринку продукції деревообробної промисловості;

- залучення більших обсягів іноземних інвестицій в деревообробну промисловість теж має стати важливою частиною економічної співпраці України.

Серед ризиків можна виділити такі:

- зростання імпорту продукції з високою доданою вартістю (плитна продукція, вироби столярні та теслярські, будівельні деталі), частка яких в 2013 р. становила більш ніж 75%.

- Збільшення сировинного експорту. Частка лісоматеріалів необроблених та пиломатеріалів в структурі експорту в країни ЄС протягом 2008–2013 рр. коливалась на рівні 50 %.

З 2010 р. почалося погравлення світової економіки, і торгівля деревиною почала швидко відновлюватися. Експерти очікують, що сприятлива ситуація на світовому ринку деревини та виробів з деревини зберігатиметься і надалі. Так, за прогнозами Європейської Економічної комісії ООН, в 2015 р. у країнах ЄС дефіцит круглого лісу складе 77 млн куб. м, пиломатеріалів – 8,1 млн куб. м, деревних волокнистих напівфабрикатів – 7,7 млн т. Аналогічна ситуація простежується і в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, де динамічно розвивається ринок Китаю. За даними китайських фахівців, дефіцит круглого лісу в Китаї, що покриваються за рахунок імпорту складе 64,4 млн куб. м, пиломатеріалів – 9,2 млн куб. м, фанери і шпону – 14,4 млн куб. м, целюлози – 8,4 млн т., паперу та картону – 37,5 млн т. Суттєве зростання споживання лісоматеріалів прогнозується також і в Японії та Кореї. Дефіцит круглого лісу, пиломатеріалів, листових деревних матеріалів практично всі країни СНД. Сприятлива кон'юнктура світових ринків сприятиме нарощуванню темпів виробництва продукції деревообробної промисловості, розширення діючих та пошуку нових ринків збуту.

Одним з пріоритетних і найменш витратних напрямків розвитку деревообробної галузі та зростання її експортного потенціалу може стати розвиток виробництва і споживання пелетів (використання деревини і відходів деревини на паливні потреби). На даний час 150 пелетних заводів в Україні щорічно виробляють близько 240 тис. т гранул., при потребі країн ЄС понад 10 млн т гранул на рік. Тому для збільшення експортного потенціалу галузі необхідно вирішити наступні завдання: зміна структури експорту, активне стимулювання експорту продукції з високою доданою вартістю; запровадження сертифікації ведення лісового господарства і торгівлі лісовою продукцією за системою FSC; освоєння виробництва нових видів імпортозамінної продукції, в першу чергу сучасних деревних плиткових матеріалів та продукції лісохімії [1].

Висновки. Ефективна економічна співпраця деревообробної промисловості України у рамках ЄС вимагає вирішення наступних задач:

- удосконалення державної системи обліку деревини, забезпечення повного і достовірного обліку обсягів заготовленої деревини та її споживання в різних

сферах економіки;

- формування умов для реалізації існуючих європейських інвестиційних проектів, спрямованих на істотну зміну структури виробництва і підвищення конкурентоспроможності продукції деревообробних підприємств;
 - зміна структури експорту, активне стимулювання експорту продукції з високою доданою вартістю;
 - запровадження сертифікації ведення лісового господарства і торгівлі лісовою продукцією за системою FSC, відповідно до норм європейського законодавства;
 - освоєння виробництва нових видів імпортозамінної продукції, в першу чергу сучасних деревних плиткових матеріалів та продукції лісохімії.
- Перспективами подальших досліджень можуть бути прогностичні оцінки щодо обсягів та напрямів залучення європейських інвестицій у розвиток галузі та створення умов для їх ефективного використання.

Список літератури:

1. Дейнеко Л.В. Ринки продукції деревообробної та целюлозно-паперової промисловості / Л.В. Дейнеко, П.М. Купчак / Проблеми, напрями та чинники сприяння розвитку внутрішнього ринку України (реальний сектор економіки): кол. монограф. / [Дейнеко Л.В., Осташко Т.О., Точилін В.О. та ін.]; за ред. чл.-кор. НАНУ А.І. Даниленка; д-ра екон. наук, проф. Л.В. Дейнеко; д-ра екон. наук, проф. В.О. Точиліна; НАН України, Ін-т екон. та прогнозів. НАНУ. – К., 2013. – С. 152–165.
2. Деревообробна галузь мовою цифр [Електронний ресурс] // Деревообробник –2011. – 1 вересня. – Режим доступу до журн.: http://www.derevo.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=202&Itemid=87.
3. Коваль Я.В. Теорія ренти у форматі сучасної державної лісоресурсної політики / Я.В. Коваль // Проблеми модернізації лісоресурсної сфери в контексті просторового розвитку. – К.: РВПС України НАН України, 2007. – С. 14–18.
4. Пінчевська О.О. Актуальні напрями розвитку деревообробної промисловості в Україні [Електронний ресурс] / О.О. Пінчевська. – Режим доступу: <http://www.nubip.edu.ua>.
5. Саганюк М.П. Стратегія розвитку деревообробної та меблевої промисловості [Електронний ресурс] / М.П. Саганюк. – Режим доступу: http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Lisove-gospodarstvo-l-p-d-promyslovist/2007_33/33_46-50.pdf.

References.

1. Deyneko, L.V. and Kupchak, P.M. (2013), "Markets wood products and pulp and paper industry", *Problemy, napryamy ta chynnyky spryannya rozvytku vnutrishn'oho rynku Ukrainy (real'nyy sektor ekonomiky)* [Issues, trends and the factors that promote the development of the internal market of Ukraine (the real economy)], IEF NAS Ukraine, Kyiv, Ukraine, pp. 152–165.
2. "Woodworking language of numbers" (2011), *Derevoobrobnyk*, [Online], available at: http://www.derevo.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=202&Itemid=87. (Accessed 3 May 2014).
3. Koval', Ya.V. (2007), "Upgrading lisoresourcesnoi sector in the context of spatial development", *Problemy modernizacii' lisoresourcesnoi' sfery v konteksti prostорового rozvytku*, pp. 14–18.
4. Pinchevs'ka, O.O. (2009), "Current areas of wood industry in Ukraine", *Aktual'ni napryamy rozvytku derevoobrobnoyi promyslovosti v Ukraini*, [Online], available at: <http://www.nubip.edu.ua>. (Accessed 3 May 2014).
5. Sahanyuk, M.P. (2007), "Development Strategy of the woodworking and furniture industry", *Stratehiya rozvytku derevoobrobnoyi ta meblevoyi promyslovosti*, [Online], available at: http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Lisove-gospodarstvo-l-p-d-promyslovist/2007_33/33_46-50.pdf. (Accessed 3 May 2014).

Стаття надійшла до редакції 19.11.2014 р.



ТОВ "ДКС Центр"